

הבקבוק הלא-יצלח

(המשך מעמוד 3)

האם מישו ברשות-השירור ובוועד המנהל מכיר את המושג מכל מלמדי השכלתי אפילו אם המלמדים הם איסלנדים?
גרעון סלע, חיפה

● ● ● ● ●

עורו, הספרדים!

על דיוקנה של מלכת קסטיליה (יומן איש, העולם הזה 3.9.86).
 קטלתם את סירת הטלוויזיה על קולומבוס. צדקתם: הוקעתם את איזבלה, מלכת קסטיליה, כמיפצת נתעבת. צדקתם: אבל מרוע הכאתם ציור מטושטש של רמותה? מפני שהיא היתה ספרדייה?
יוסף טולדנו, תל-אביב

קווא יקי,

פרדיננד ואיזבלה ס'ט וס'טיט

וכיצד הפכה פיאסקו לכישלון? אולי מכיון שבניכים גרמניים מסויימים המילה פלאשה (בקבוק) שימשה במונח של לא-יצלח, טיפש וכזאת התגלגלה, כנראה, לאיטלקית.
ירון אוסטרובסקי, תל-אביב

מיכתבים למערכת

העולם הזה שומר לעצמו את הזכות לערוך מיכתבי קוראים מסיבות לשוניות. מישפטייות או טכניות.

רחמים

על יתומים

הקורא המתעמק בדמי העולם הזה יכול לגלות בו עולם ומלואו. אפילו כאשר מדובר באימרת-שיגרה מסוג זאת. בה הרוצה את אביו מבקש רחמים מאת השופט טים מכיוון שעל-ידי מעשה ה-רצח הוא הפך ליתום. מוצאים בהעולם הזה נוסח עוד יותר מקורי של בקשת רחמים בהקשר דומה. וכך דיווח העולם הזה בגילון שהופיע השבוע לפני 25 שנה:
 ● היועץ המישפטי לממשלה, גדעון האונזר (לימים שר-המישפטים וכיום יו"ר יד ושם בירושלים), סיפר השבוע, כי בעת סיור שערך לאחרונה בבתי-הסוהר בארץ, ביקש ממנו אחד האסירים, שנרון למוות על רצח אשתו, להעניק לו תנינה.
 "צריך להתחשב בכך שהשארתי בבית שלושה יתומים," נימק האסיר את בקשתו.

● ציור יותר ברור של איזבלה, ובן זוגה, הס'ט פרדיננד, ראה גלופה.

דגלים לשמח ילדים

עוד על דיגלי אפריקה (מיכתבים). העולם הזה 3.9.86 ואילך).

אני בטוחה שלכולם כבר נמאס מנושא הדגלים, אבל מכיוון שאנו עומדים לפני שימחת-תורה, היום בו הילדים כל-כך שמחים בדגלים, הרשו לי להרים עוד תרומה אחת לנושא. האם שמתם לב שדגל אתיופיה, שצבעיו הם הרוגמה לרבים כליכך מדיגלי אפריקה, וזה לחלוטין לדיגלה של בוליביה הדרום-אמריקאית, אבל בהברל קטן:
 שעה שדגל אתיופיה הוא בעל שלושה פסים מקבילים — ירוק-צהוב-אדום, בסדר זה מלמעלה למטה — הרי דגל בוליביה, שהוא גם כן בעל שלושה פסים מקבילים, באותם צבעים, מאורגן בדיוק להיפך — אדום-צהוב-ירוק, בסדר זה, מלמעלה למטה.

מירי שפר, תל-אביב

עברי, דבר עברית!

על כותרות-מישנה בעולם הזה (פינצי — מס' 2 העולמית, העולם הזה 1.10.86).
 לפני כמה חודשים הופיעה בחורה מהממת ב-יפיה ובהיקף החזה שלה במרור לילות ישראל, וכותרת-המישנה לתמונתה תיארה אותה כ"מ שופעת בציפורניים".
 והנה, בגיליון ראש-השנה, הופיעה פינצי מור, שבהחלט תענוג לשתוף בה את העיניים, ומה אומרת כותרת-המישנה?
 "יש לה הכל — וגם רגליים!"
 רבותיי, המילה היא שרדים! שרדים!
חגי בן-צבי, חיפה

כעיתונים אחרים כעבור חודשיים-שלושה, כגילויי מרעיש, כך קרה לסיפור שלנו על ריבוי מחלות-הלב בקרב השופטים (העולם הזה 3.9.84) זאת היתה ידיעה בלבדית, כעבור כמה שבועות היא הופיעה כעיתונים אחרים, כסופ של ממש.

יש עיתון שקרא לעצמו "העיתון הנפוץ ביותר במדינה", ויש "העיתון של המדינה". נרמה לי שמותר לנו לקרוא לעצמנו "העיתון שמעתיקים ממנו הכי הרבה".

יש למטבע זה צד שני, רווקא העיתונאים המנצלים אותנו כמקור-מידע בחנם, והנהגים (אם להשתמש במילים גסות) לגנוב את המידע שלנו מדי שבוע, הם גם העיתונאים השונאים אותנו ביותר. לא יעלה על דעתם להוכיח את שם העולם הזה ועורכיו אלא בהקשר משמיץ ומכפיש.

פסיכולוג לא יתקשה להסביר תופעה זו.

תגובה

ממרחקים

השבוע התלונן באוזני איש-עסקים ידוע על ידיעה קצרה מסויימת, שפורסמה עליו במרור כלכלי של העולם הזה לפני כמה חודשים. "אינך משער לעצמך מה עוללתם לי", אמר. "קראתי את הידיעה ביום הרביעי בבוקר, ביום הופעת העיתון, ביום החמישי אחרי-הצהריים קיבלתי שיחת-טלפון מפלורידה, בנקאי אמריקאי מסויים, גישתו חשובה מאוד לעסקים שלי, שאל כראונה אם נכון מה שנאמר בידיעה (שאי-העסקים רב עם שותפו), הדבר עלול היה להשפיע על האשראי שהוא מעניק לי. בימים שלאחר מכן קיבלתי שאלות כאלה ממוסדות רבים בארץ, ומכמה מוסדות בחו"ל. הופתעתי להיווכח מה יכולה לעולל ידיעה קטנה כזאת בעולם הזה".

הדבר שימש לי מוון למחשבה. לפעמים אין אנוהו, אנשי העולם הזה, מודעים בעצמנו לעוצמת הכלי המופקר בידינו. אנוהו ממלאים את תפקידנו במיטב הרצינות והאחריות שאנחנו מסוגלים להן, אך כדאי לזכור מפעם לפעם שגם בכך לא די, ודרושה הקפדה על כל מילה.

צה"ל

ואנחנו

ערב ראש-השנה פירסם על המישמר ידיעה על מיטמך פנימי של צה"ל, שהגיע לידיו. זוהי פקודת-עבודה לחובר צה"ל (תת-אלוף אפרים לפיד) לשנת-עבודה הקרובה, לקראת דיון המטכ"ל על יחסי צבא-תיקשורת. אחת הנקודות העיקריות במיטמך היא "הידוק הקשר עם השבועון העולם הזה".
 אני שמח על כך, לא פעם שררו יחסים מתוחים בין המטכ"ל ובנינו, למרות העובדה שתמיד היו לנו יחסים מצויינים עם חיילי צה"ל וקציניה אנתנו מתייחסים בחיוב רב לתפקידו של צה"ל, וביקורתנו מכוונת תמיד להגברת רמתו המוסרית והמיקצועית (ולפי תפיסתנו, הא בהא תליא).
 ככל שהיחסים בין המטכ"ל ובנינו יהיו הדוקים יותר, כך נטיב למלא את תפקידנו. אני בטוח שזה טוב גם לצה"ל.

לפני כמה שבועות ביקשתי את רונית אנטלר להתקשר עם ראש לישכת עורכי-הדין, עורך-הדין מנחם ברגר, ולשאול אותו מה יש בכוונתו לעשות לגבי פרקליטי השב"כ, שהודו (בבקשת-ההגנה שלהם) בניצוץ עבירות של הטיית-דין והרחה לערות-שקר, האם אנשים כאלה צריכים להוסיף ולכהן כעורכי-דין?

כרג הודה על הצילצול, והודיע שהוא ניגש מייד לפעול כדי לפתח בהליכים לשלילת רשינותיהם של עורכי-דין אלה. רונית אנטלר רשמה את הדברים מפיו, והגישה אותם לפירסום במרור מה הם אומרים.
 אולם כעבור 24 שעות, עוד לפני שהופיע הגליון שלנו, הודיע הרדיו כי עורך-הדין מנחם ברגר פנה אל היועץ המישפטי לממשלה בדרישה להמציא לו את הוומר על שני פרקליטי-השב"כ, כדי לפתוח נגדם כהליכים.
 שמענו על שהצלחנו לתת לפרקליט המכובד רעיון טוב, וגנזנו את הראיון עימו. זה התיישן עוד לפני שראה אור.

העיתון

הגנוב ביותר

הקוראים הלהוטים ביותר של העולם הזה הם עיתונאים מסויימים, החוטפים את

דובר-צה"ל לפיד קשרים הדוקים

הגליון ברגע שהוא מופיע ברחוב, ביום ג' לפנות ערב, ומפקיעים את תוכנו לצורכיהם.
 כך קרה לקופ של העולם הזה (24.9.85) על נסיעתם של חבריה-הנסת אררי, שטרית ואבנר-חציצה למארוקו. ידענו על כך כמה ימים מראש, הודענו זאת בגליון שהופיע ביום ג' אחרי-הצהריים, מכיוון שזאת היתה ידיעה חשובה, מסרנו על כך מראש גם לטלוויזיה, כדי שתוכל לשדר את הסקופ במהירות מבט ביום ג' בערב. הידיעה אכן שודרה — אבל בלי איזכור העולם הזה. פיתאום התגלה שכל הכתבים ידעו על הנסיעה הסודית — אלא שמשום-מה איש מהם לא פירסם אותה עד שהופיע גליון העולם הזה. גם כתב הטלוויזיה "ידע", ונוכח כמה שידע כששמע על הסקופ שלנו.

מזרות דרכי העולם, ועולמי-העיתונות לא כל שכן.
 לפעמים אנתנו מוצאים את הידיעות שלנו

א.א.א.א.